ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 71.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, *12-го Сентября.* — 1847 — *Wilno.* PIĄTEK, *12-go Września.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 5-го Сентября.

Высочайшій Манифестъ.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,

ИМПЕРАТОРЪ и САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССІЙСКІЙ,

и проч:, и проч., и проч..

Манифестомъ Нашимъ въ 1-й день Августа 1834 года, установивъ ежегодные, частные но Государству рекрутскіе наборы, Повелѣваемъ:

1-е) Слѣдующій седьмый, частный, очередный наборъ, съ губерній западной полосы Имперіи, произвесть сообразно существующему въ сухопутныхъ войскахъ и во флотѣ некомплекту, полагая съ тысячи душъ по семи рекрутъ, на основаніи особаго распорадительнаго Указа, вмѣстѣ съ симъ Правительствующему Сенату даннаго.

2-е) Съ Губерній: Псковской, Витебской и Могилевской, которыя Манифестами: 31-го Октября 1845 и 26-го Сентября 1846 года, по случаю постигшаго ихъ неурожая, изъяты были отъ поставки рекрутъ въ 1846 и 1847 годахъ, взять въ предстоящій наборъ тоже по семи человѣкъ съ тысячи душъ. Во вниманіи къ положенію сихъ трехъ губерній, побудившему къ вышеозначенному изъятію, сборъ рекрутъ, причитающихся съ нихъ по наборамъ 1846 и 1847 годовъ, отложить до будущихъ наборовъ.

Данъ въ Царскомъ Селѣ, въ 1-й день Сентября, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемь сотъ сорокъ седьмое, Царствованія же Нашего въ двадцать второе.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

—

Указы Правительствующему Сенату.

I.

Манифестомъ, сего числа изданнымъ, предназначивъ произвести седьмый, частный, очередный наборъ съ губерній западной полосы Государства, — Повелѣваемъ:

1) Начать наборъ сей съ 1-го Ноября сего года и окончить оный непремѣнно къ 1 му Января 1848 года, во всѣхъ губерніяхъ западной полосы, кромѣ Смоленской.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 6-go Września.

Najwyższy Manifest.

Z BOŻÉJ ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYI

i t. d. i t. d. i t. d.

Manifestem Naszym w dniu 1-m Sierpnia 1834 roku, ustanowiwszy coroczne częściowe w Państwie nabory rekrutów, Rozkazujemy:

1) Następujący siódmy częściowy, kolejny nabor, w guberniach Zachodniéj strefy Państwa, uskutecznić stosownie do istniejącego w wojsku lądowém i na flocie niekompletu, biorąc z tysiąca dusz po siedmiu rekrutów, na osnowie danego w tym celu Rządzącemu Senatowi Ukazu.

2) W guberniach: Pskowskiéj, Witebskiej i Mohylewskiéj, które przez Manifesta 31-go Października 1845 i 26-go Września 1846 roku, z powodu zdarzonego tam nieurodzaju, wyłączone były od dostarczenia rekrutów w 1846 i 1847 roku, wziąść do teraźniejszego naboru także po siedmiu z tysiąca dusz. Ze względu na stan tych gubernii, który stał się przyczyną do rzeczonego wyłączenia, wybranie rekrutów, należnych od nich z naborów 1846 i 1847 roku, odłożyć do naborów przyszłych.

Dan w Carskiém Siole, dnia piérwszego Września, roku Pańskiego tysiąc ośmset czterdziestego siódmego, panowania zaś Naszego dwódziestego drugiego.

Na oryginale własną Jego Cesarskiéj Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

—

Ukazy do Rządzącego Senatu.

I.

Manifestem, w dniu dzisiejszym wydanym, naznaczywszy siódmy częściowy kolejny zaciąg z gubernii Zachodniéj strefy Państwa, Rozkazujemy:

1) Zaciąg ten rozpocząć od 1-go Listopada i ukończyć nieodmiennie do 1 Stycznia 1848 roku.

Во вниманіи къ тому, что по Смоленской губерніи, изъятой въ 1846 году отъ рекрутскаго набора, поставлено по семи рекрутъ съ тысяч и душъ въ началѣ сего года, произвесть въ этой губерніи предстоящій седьмый частный наборъ сей съ 1-го Января по 1 е Марта будущаго 1848 года.

3) На обмундированіе рекрутъ принимать отъ отдатчиковъ деньги по цѣнамъ, во что обмундированіе сіе Коммиссаріатскому вѣдомству обходится, и именно: по десяти рублей двадцати копѣекъ серебромъ, — и

4) Сборъ рекрутъ съ государственныхъ крестьянъ губерній, въ прилагаемомъ при семъ спискѣ показанныхъ, произвесть на особыхъ правилахъ, предписанныхъ Нами Министерству Государственныхъ Имуществъ.

Распоряженія по военной части предоставили Мы Военному Министру, а успѣшное производство и окончаніе сего набора, въ положенный срокъ, возлагаемъ на попеченіе Правительствующаго Сената.

Списокъ

губерніямъ западной полосы, въ которыхъ долженъ производиться рекрутскій наборъ на правилахъ, предписанныхъ Министерству Государственныхъ Имуществъ:

С.-Петербургской, Новгородской, Тверской, Смоленской, Псковской, Ковенской, Виленской, Гродненской, Минской, Витебской, Могилевской. Волынской, Кіевской, Подольской, Херсонской, Таврической, Екатеринославской, Полтавской, Черниговской, Курской, Харьковской.

II.

Указомъ 19-го Октября 1831 года Мы установили: при каждомъ въ Государствѣ рекрутскомъ наборѣ, призывать къ личной воинской повинности однодворцевъ и гражданъ западныхъ губерній.

Манифестомъ, сего числа изданнымъ, назначивъ произвести седьмый, частный, очередный наборъ съ губерній западной полосы Государства,— Повелѣваемъ: собрать по десяти человѣкъ съ тысячи душъ съ однодворцевъ и гражданъ: Витебской, Могилевской, Кіевской, Подольской, Волынской, Минской, Гродненской, Виленской и Ковенской губерній, согласно положенію о распорядкѣ воинской ихъ повинности и распорядительному Указу, вмѣстѣ съ симъ Правительствующему Сенату данному.

Господину Военному Министру.

Манифестомъ, сего числа изданнымъ, назначивъ произвести въ нынѣшнемъ году седьмый, частный, очередный наборъ съ губерній западной полосы Государства,—Повелѣваю вамъ:

1) Рекрутъ, которые по сему набору будутъ собраны, распредѣлить въ войска, сообразно даннымъ вамъ на сей предметъ повелѣніямъ, — и

2) По предмету обмундированія рекрутъ руководствоваться установленными для сего правилами.

На подлинныхъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Царское Село,
1-го Сентября 1847 года.

Въ Среду, 27-го Августа, скончался здѣсь, въ С. Петербургѣ, одинъ изъ дѣятельнѣйшихъ членовъ Императорской Академіи Наукъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Яковъ Ивановичъ *Шмидтъ*, на 68-мъ году отъ рожденія. Имя почтеннаго ученаго мужа было внесено въ списокъ Академиковъ по части Исторіи и Словесности Азіатскихъ народовъ, и главнымъ трудомъ его былъ переводъ Библіи на Монгольскій и Тибетскій Языки. Послѣдними его занятіями были грамматика и словарь Тибетскаго Языка.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 1 Сентября.

Сегодня по полудни Императоръ и Императрица, возвратились въ Шенбруннъ изъ поѣздки въ Штейермаркъ. Вдовствующая Императрица отправилась въ Ишль. Князь Меттернихъ все еще находится въ Вѣнѣ.

— Его Величество, постановленіемъ отъ 18 Августа, Декана прагскаго митрополитскаго капитула, Вацлава Вацлавичекъ, назначилъ лембергскимъ архіепископомъ.

2) Ze względu, iż w Smoleńskiéj gubernii, wyłączonéj w 1846 roku od zaciągu rekruckiego, wzięto po siedmiu rekrutów z tysiąca dusz na początku tego roku, uskutecznić w téj gubernii teraźniejszy siodmy częściowy zaciąg od 1-go Stycznia do 1-go Marca następującego 1818 roku.

3) Na umundurowanie rekrutów, pobierać od zdających pieniądze, według cen, ile to umundurowanie Wydziałowi Kommissyoryatskiemu kosztuje, mianowicie po dziesięć rubli dwadzieścia kopiejek srébrem, — i

4) Zaciąg rekrutów od włościan Skarbowych w gu berniach, w załączającéj się liście wymienionych, dokonać na mocy oddzielnych prawideł, przepisanych przez Nas Ministerstwu Dóbr Państwa.

Rozrządzenia tyczące się wojskowości, Poleciliśmy Ministrowi Wojny, a skuteczne odbycie i ukończenie tego zaciągu w oznaczonym terminie, wkładamy na pilność Rządzącego Senatu.

Lista

gubernii Zachodniéj strefy, w których rekrucki nabor powinien bydź uskuteczniony podług prawideł, przepisanych Ministerstwu Dóbr Państwa.

W St. Petersburgskiéj, Nowgorodzkiéj, Twerskiéj, Smoleńskiéj, Pskowskiéj, Kowieńskiéj, Wileńskiéj, Grodzieńskiéj, Mińskiéj, Witebskiéj, Mohylewskiéj, Wołyńskiéj, Kijowskiéj, Podolskiéj, Chersońskiéj, Taurydkiéj, Ekaterynosławskiéj, Połtawskiéj, Czernihowskiéj, Kurskiéj, Charkowskiéj.

II.

Ukazem 19 Października 1831 roku, Postanowiliśmy, iżby przy każdym w Państwie zaciągu rekrutów, powoływani byli do wypełnienia osobistéj powinności wojskowéj jednodworcy i miejscy obywatele gubernii Zachodnich.

Manifestem, w dniu dzisiejszym wydanym, poleciwszy dokonać siódmy, częściowy, kolejny zaciąg z gubernii Zachodniéj strefy Państwa, Rozkazujemy: wybrać po dziesięciu ludzi z tysiąca dusz jednodworców i obywateli miejskich gubernii: Witebskiéj, Mohylewskiéj, Kijowskiéj, Podolskiéj, Wołyńskiéj Mińskiéj, Grodzieńskiéj, Wileńskiéj i Kowieńskiéj, zgodnie z prawidłami o ich wojskowéj powinności i rozporządzającego Ukazu, wraz z niniejszym Rządzącemu Senatowi danego.

Panu Ministrowi Wojny.

Manifestem z dnia dzisiejszego, zaleciwszy odbyć w teraźniejszym roku siódmy, częściowy, kolejny zaciąg z gubernii Zachodniéj strefy Państwa, Rozkazuję wam:

1) Rekrutów w tym zaciągu zebranych, rozdzielić między wojska, stosownie do danych wam w tym względzie rozkazów,— i

2) W przedmiocie umundurowania rekrutów, powodować się ustanowionemi na ten koniec prawidłami.

Na oryginałach Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

Carskie-Sioło,
1-go Września 1847 roku.

We Środę, dnia 27-go Sierpnia, umarł tu w St. Petersburgu, mając 68 lat wieku, jeden z najczynniejszych członków Cesarskiej Akademii Nauk, Rzeczywisty Radzca Stanu Jakób *Schmidt*. Imie tego szanownego, uczonego męża, zapisane było w liście Akademików w wydziale historyi i literatury azyatyckich ludów, główniejszą zaś jego pracą było przełożenie Biblii na język tybetański i mongolski. Grammatyka i słownik tybetańskiego języka były przedmiotem ostatnich jego zatrudnień.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 1 września.

Dziś po południu, Cesarz i Cesarzowa powrócili do Schönbrunn, z podróży do Styryi. Cesarzowa matka wyjechała do Ischl. Xiążę Metternich nie wyjeżdżał dotąd z Wiednia.

— J. C. Kr. Mość raczył najwyższym postanowieniem z d. 18 sierpnia b. r., Dziekana Pragskiéj Metropolitalnéj Kapituły, Wacława Wacławiczek, mianować Arcybiskupem Lwowskim obrządku łacińskiego.

— Эрцъ-герцогъ Стефанъ отправился въ Венгрію. Тамошній сеймъ будетъ собранъ въ Ноябрѣ мѣсяцѣ.

— Герцогиня Пармская Марія Луиза все еще живетъ въ Щенбруннѣ, и ежедневно получаетъ извѣстія изъ Пармы.

Ишль, 27 Августа.

Король Прусскій, прибылъ сюда вчера предъ полуднемъ въ вожделѣнномъ здравіи. На эспланадѣ воздвигнута была для Е. В. тріумфальная арка.

Краковъ, 6 Сентября.

Вчера, въ 8 часовъ утра, прибылъ сюда первый паровозъ съ ваггономъ по желѣзной дорогѣ изъ Пруссіи; такимъ образомъ открыто совершенное сообщеніе съ верхне-силезскою желѣзною дорогою; вскорѣ послѣдуетъ торжественное открытіе всей краковско-верхне-силезской желѣзной дороги, что совершится, какъ говорятъ, немедленно послѣ доставленія остальныхъ паровозовъ и ваггоновъ.

Франція.

Парижъ, 3 Сентября.

Изъ протокола засѣданія палаты перовъ, обнародованнаго 30 п. м., видно, что когда великій референдарій Деказъ посѣтилъ 24 Августа герцога Пралена, бывшаго на смертномъ одрѣ, умирающій, не только сознался въ собственномъ отравленіи, но и въ совершенномъ имъ преступленіи. Послѣ увѣщаній герцога Деказа, на вопросъ, сожалѣетъ ли онъ о совершенномъ преступленіи, онъ раздирающимъ душу голосомъ отвѣчалъ: „Боже! сожалѣю ли я о томъ? Онъ обѣщалъ канцлеру во всемъ признаться на другой день, но смерть воспрепятствовала ему въ этомъ. Говорятъ, что прежняя гувернантка герцогини, женщина 60 или 65 лѣтъ, получающая пенсію въ 1,500 фр., узнавъ объ этомъ убійствѣ, лишилась ума и перевезена въ больницу. Врачи совѣтуютъ маршалу Себастіани переѣхать въ деревню, и Король принимая участіе въ его горести, предложилъ ему для жительства павильонъ въ Фонтенебло, Э, или Медонѣ, по его выбору.

— Въ *Journal des Débats* сообщаютъ, что палата перовъ, въ тайномъ засѣданіи, почти единогласно постановила, что и перы подчиняются общему закону, и что не нужно особаго постановленія палаты для арестованія пера, уличеннаго въ преступленіи на самомъ дѣлѣ, и отнынѣ, въ подобномъ случаѣ, пера можно будетъ немедленно арестовать.

— Въ *Gazette de France* опровергаютъ слухъ, будто молодой герцогъ Праленъ лишилъ себя жизни. Ему отъ роду всего 13 или 14 лѣтъ, а не 17, какъ писали въ газетахъ. Въ *Journal des Débats* пишутъ слѣдующее: „Въ одномъ изъ журналовъ писали вчера, что новое злополучіе постигло домъ герцога Пралена, а въ другихъ повторили это извѣстіе, которое, благодаря Бога, вовсе неосновательно. Мы удостовѣрились въ этомъ, и можемъ увѣрить, что ничего подобнаго въ домѣ Пралена не случилось.“

— Распространяется слухъ, что бывшій военный министръ, генералъ Сенъ-Іонъ, не смотря на сопротивленіе бывшаго своего сотоварища въ кабинетѣ, подалъ жалобу на Г. Варнери и редакторовъ журналовъ *Courrier français* и *Democratie*; такимъ образомъ въ судѣ присяжныхъ заведенъ будетъ настоящій процессъ съ доказательствами. Съ другой стороны Варнери обнародовалъ въ нѣкоторыхъ газетахъ свое письмо, написанное имъ на имя канцлера Пакье, въ коемъ, по поводу объявленнаго министромъ юстиціи съ каѳедры подозрѣнія на счетъ его нравственности и поведенія, требуетъ назначенія коммисіи изъ 5 перовъ, которой бы онъ могъ доказать, что всегда былъ человѣкомъ честнымъ, что всегда дѣйствовалъ въ этомъ духѣ, и какъ гражданинъ и сочинитель, никогда незапятналъ себя продажностію.

— Дѣло о типографскихъ станкахъ, скрываемыхъ Іезуитами въ Ліонѣ, становится все болѣе и болѣе гласнымъ. Нынѣ уже оффиціально доказано, что въ Ліонѣ существуютъ два Іезуитскіе дома. Въ тайныхъ печатныхъ бумагахъ нашли много особенностей. Между прочимъ указываютъ на циркуляръ патера Мальярда, предписывающій членамъ ордена образовывать повсюду конгрегаціи, которыя служатъ надежнѣйшею мѣрою вліянія; въ примѣръ представляетъ онъ то, что орденомъ симъ сдѣлано въ Ліонѣ. Въ этомъ циркулярѣ находится списокъ существующимъ конгрегаціямъ съ поименованіемъ тѣхъ, которыя принадлежатъ

— Arcy-Xiążę Stefan wyjechał do Węgier. Sejm tameczny będzie niezawodnie zwołany w Listopadzie.

— Xiężna Parmy Marya Ludwika ciągle jeszcze bawi w Schönbrunn, i codzień miewa gońca z Parmy.

Ischl, 27 sierpnia.

Król Prusski przybył tu wczoraj przed południem, w pożądaném zdrowiu. Na przyjęcie J. K. M. wystawiony był łuk tryumfalny.

Kraków, 6 września.

Wczoraj, o godz. 8-éj z rana, przybyła tu piérwsza lokomotywa i jeden wagon koleją żelazną z Pruss; już w téj chwili zupełna droga do kolei Górno Szląskiéj otwarta. Wkrótce potém nastąpi uroczyste otwarcie całé; kolei Krakowsko-Górno Szląskiéj; mówią, że to ma nastąpić zaraz po sprowadzeniu reszty lokomotyw i wagonów (najdaléj około 15 b. m.).

Francya.

Paryż, 3 września.

Z protokółu posiedzenia Izby Parów w dniu 30-m z m., publicznie ogłoszonego, okazuje się, jako rzecz pewna, iż kiedy Wielki Referendarz Decazes odwiedził raz jeszcze, 24-go sierpnia, Xięciu Praslin, na łożu śmiertelnem, umierający nie tylko wyznał mu wprost, że się sam otruł, ale nawet przyznał się pośrednio do popełnionego morderstwa. Na nalegające zapytania Xięcia Decazes, czy żałuje zbrodniczego czynu, umierający rzekł rozdzierającym głosem: „Oh! czy ja go żałuję!“ Przyrzekł też uczynić przed Kanclerzem, dnia następującego, zupełne i dokładne wyznanie, ale śmierć mu przeszkodziła. — Dawniejsza guwernantka Xiężny Praslin, mająca lat 60 do 65, i pobierająca pensyi rocznéj 1,500 fr., miała dostać obłąkania, po dowiedzeniu się o morderstwie, i z tego powodu przewiezioną została do spitala. Mówią, że Król ofiarował Marszałkowi Sebastiani, którego smutek podziela, i któremu lekarze radzą pobyt na wsi, pawilon w Fontainebleau, w Eu lub w Meudon, stosownie do jego wyboru.

— Według *Journal des Débats*, Izba Parów, na swém tajnem posiedzeniu, wyrzekła prawie jednogłośnie, że i Parowie również ulegają prawu powszechnemu, i że nie potrzeba oddzielnego postanowienia Izby do aresztowania Para, na gorącym uczynku schwytanego; odtąd więc, w podobnym wypadku, można będzie natychmiast dokonać aresztowania.

— *Gazette de France* zaprzeczyła pogłosce, jakoby młody Xiążę Praslin odebrał sobie życie. Xiążę ten ma tylko od 13-tu do 14-tu lat wieku, nie zaś 17-cie, jak to donosiły gazety. *Journal des Débats* mówi również co następuje: „Jeden z dzienników doniósł wczoraj, iż nowe nieszczęście dotknęło rodzinę Praslin. Niektóre inne dzienniki powtórzyły także tę wieść, która, dzięki Niebu, jest zupełnie fałszywą. Samiśmy się o tém przekonali i możemy najuroczyściéj zapewnić, że nic podobnego nie wydarzyło się w rodzinie Praslin.“

— Rozchodzi się pogłoska, że były Minister wojny, Jenerał St. Yon, pomimo sprzeciwiania się byłego kolegi jego w gabinecie, oskarżył P. Warnery i Redaktorów dzienników *Courrier Français* i *Democratie*, o potwarz w zarzucie przekupstwa przy koncessyi na kopalnie w Algieryi, a tak przed Sądem przysięgłych wytoczony będzie formalny process ze stosownemi dowodami. Z drugiéj strony P. Warnery ogłosił w kilku pismach list napisany do Kanclerza Pasquier, w którym, z powodu objawionego przez Ministra sprawiedliwości na mównicy podejrzenia o jego moralności i sposobie życia, żąda wyznaczenia Kommissyi z 5 Parów, przed którąby dowiódł, że zawsze był człowiekiem honorowym, że w tym charakterze zawsze działał, i że jako obywatel i autor nigdy się przedajnością nie splamił.

— Sprawa o prassy drukarskie, ukrywane przez Jezuitów w Lyonie, jest coraz głośniejszą. Wykazanem zostało urzędownie, że są dwa domy Jezuitów w Lyonie. Znaleźć miano osobliwsze rzeczy w poufnych drukach, zabranych przez policyą. Między innemi, wymieniają okolnik ojca Maillard, zalecający członkom zakonu, jako najlepszy środek wpływu, tworzyć wszędzie kongregacye; za przykład czego, przedstawia to, co wykonali z taką gorliwością w Lyonie. W tym okolniku znajduje się lista istniejących kongregacyi religijnych, ze szczegółowem wymienieniem tych, które należą do Jezuitów. Ojciec Walenty sam się bronił dość niezręcznie na audyencyi. Nie bez zadziwienia

Iезуитамъ. Патеръ Валентинъ довольно неискусно за щищалъ себя при допросахъ. Не безъ удивленія слышали, какъ онъ сожалѣлъ о томъ, что въ это время находился въ отсутствіи теперешній министръ Г. *Jayr*. Вѣрно,—говорятъ, — бывшій Ронскій префектъ, если бы онъ находился въ Ліонѣ, недопустилъ бы ихъ до такого гоненія, такъ какъ онъ весьма хорошо зналъ о существованіи этихъ тайныхъ типографій.

— Производство свекловичнаго сахара все болѣе и болѣе усиливается. Пошлина съ Іюля 1846 до конца Іюля 1847 года, простиралась до 12,656,681 фр.: то есть 22 милліонами фр. болѣе противъ предшествовавшаго года.

5 *Сентября.*

Канцлеръ палаты перовъ вручилъ генералъ-прокурору всѣ бумаги, относящіяся къ дѣлу о дѣвицѣ Люзи; вчера говорили, что она на дняхъ снова будетъ допрашиваема г-мъ Бруссе, послѣ чего сей послѣдній представитъ совѣщательной палатѣ докладъ, съ тѣмъ, чтобы она рѣшила, должна-ли дѣвица Люзи быть предана суду, или выпущена на свободу.

— Графъ Алфредъ Монтескье, лишившій себя жизни, былъ женатъ на дочери генерала Пейрона, имѣлъ восьмерыхъ дѣтей, и пользовался значеніемъ. Поэтому весьма трудно, пишутъ въ газетѣ *Droit*, угадать настоящую причину его самоубійства. Разные носятся слухи объ этомъ, но столь противорѣчащія другъ другу, что ничего нельзя открыть достовѣрнаго. Одни говорятъ, что онъ огорченъ былъ дурнымъ поведеніемъ одного близскаго родственника; другіе утверждаютъ, что онъ предпринялъ слишкомъ большую спекуляцію зерновымъ хлѣбомъ, и замѣтивъ что угрожаютъ неизбѣжныя значительныя потери, приведенъ былъ въ отчаяніе. По поводу сего обстоятельства, припоминаютъ одинъ случай, происшедшій за 20 предъ симъ лѣтъ, о которомъ тогда много говорили. Графъ Монтескье проигралъ въ одинъ вечеръ, въ карты, 1,800,000 фр., и сумма эта была на другой день уплочена генераломъ Пейрономъ, который нѣкогда былъ командиромъ въ Индіи и отличился храбростію и искуствомъ.

— Въ *La Presse* напечатано: Мы получили важныя извѣстія изъ Мадрита. Послѣ многихъ усилій и стараній, Нарваэзъ отказался отъ образованія новаго кабинета. Онъ уступилъ волѣ Королевы, оппозиціи Саламанки, и преимущественно неутомимымъ усиліямъ Г. Бульвера.

— Письмо изъ Байонны, напечатанное въ жур. *M. Chronicle*, сообщаетъ, что тамошняя полиція постоянно занята отысканіемъ карлистскихъ генераловъ Эліо и Араго, которые будто бы скрываются въ этомъ городѣ. Для облегченія поисковъ, полицейскимъ агентамъ и жандармамъ, по всему пространству испанской границы, розданы въ значительномъ числѣ литографированные портреты сихъ генераловъ. Такія же мѣры предприняты и относительно другихъ карлистскихъ начальниковъ.

— Г-нъ Эйнаръ доставилъ уже Греческому правительству предложенные 500,000 фр.

— Правительство получило отъ графа Валевскаго депеши, въ коихъ онъ сообщаетъ, что миролюбивое окончаніе дѣлъ въ Ла-Платѣ оказывается невозможнымъ, потому что Розасъ объявилъ еще новыя требованія, основываясь на томъ, что кромѣ блокированія и занятія нѣкоторыхъ прибрежныхъ пунктовъ, дѣйствительно принудительныя мѣры никогда не могутъ быть противъ него предприняты. Англійскій повѣренный въ дѣлахъ отправилъ въ такомъ же духѣ депеши къ своему правительству.

— Убійца молодаго Баума, конторщика меняльной лавки Мейера Зельмана, вчера приведенъ былъ на мѣсто совершеннаго имъ смертоубійства, причемъ несмѣтныя толпы народа тѣснились на улицѣ, желая увидѣть его. При семъ разсказываютъ одно обстоятельство, которое трудно объяснить: несчастный Баумъ разсказалъ по утру въ день своей кончины, что ему снилось, будто бы онъ видѣлъ человѣка, хотѣвшаго убить его ножемъ.

Англія.

***Лондонъ**, 2 Сентября.*

Внезапный отъѣздъ генерала Нарваэза въ Мадритъ, привелъ въ движеніе всѣ англійскія газеты, которыя усматриваютъ въ этомъ новыя усилія французской политики, чтобы уничтожить англійское вліяніе въ Испаніи.

słyszano go żałującego nieobecności teraźniejszego Ministra, P. Jayr., Zapewne— mówił on— byłby Prefekt Rodanu, gdyby się jeszcze znajdował w Lyonie, nie dozwoliłby podobnego prześladowania, gdyż on wiedział bardzo dobrze oddawna o istnieniu tych prass ukrytych.

— Fabrykacya cukru z buraków coraz bardziej się wznosi. Cło od lipca 1846 roku do końca lipca 1847, wynosiło 12,656,681 fr., to jest 2 miliony fr. więcej w porównaniu do roku poprzedniego.

Dnia 5 września.

Kanclerz Izby Parów oddał Prokuratorowi Jeneralnemu akta całego śledztwa przeciw pannie Luzy, i mówiono wczoraj, że ma być na nowo w tym dniu przez P. Broussais przesłuchaną, poczém tenże ma zdać sprawę Izbie Radnej, aby ta mogła rozstrzygnąć, czy panna Luzy ma być stawiona przed sądem lub wypuszczona na wolność.

— Hrabia Alfred Montesquiou, który sobie odebrał życie, miał za żonę córkę Jenerała Peyron, był ojcem ośmiorga dzieci, i posiadał znaczenie i majątek. Trudno przeto— mówi dziennik *Droit*— domyślić się powodu jego samobójstwa. Różne o tém krążą wieści, ale tak sprzeczne, że jedna drugą zbija. Według jednych, miał Hrabia Montesquiou być strapionym z powodu złego życia jednego z blizkich swych krewnych. Inni utrzymują, że się wdał w przesadzone zbożowe spekulacye, a widząc nieuchronne straty, przywiedziony został do rozpaczy. Przy téj okoliczności przypomniano sobie jeden przypadek, który się już przed 20 laty był zdarzył, a o którym wówczas wiele mówiono. Hr. Montesquiou przegrał bowiem jednego wieczora w karty 1,800,000 fr., ale ta summa została zaraz nazajutrz przez Jenerała Peyron zapłaconą, który dawniéj, jako dowódzca w Indjach, odwagą i talentem się odznaczył.

— W *La Presse* czytamy: Otrzymaliśmy ważne nowiny z Madrytu. Po wielu usiłowaniach i zabiegach Narvaez wyrzekł się utworzenia nowego gabinetu. Uległ pod wolą Królowéj, pod oppozycyą Salamanki, a nadewszystko pod usiłowaniami niezmordowanego pana Bulwer.

— Z Bajonny piszą do *Morning-Chronicle*: Policya jest w ciągłem poszukiwaniu Jenerałów Karlistowskich Elio i Arago, którzy mają się w tém mieście ukrywać. W celu ułatwienia poszukiwań ajentom policyjnym i żandarmom, na całej przestrzeni nad granicą hiszpańską rozdano w wielkiéj liczbie ich portrety litografowane. Te same środki przedsięwzięte zostały względem innych naczelników Karlistowskich.

— P. Eynard wypłacił już ofiarowane rządowi Greckiemu 500,000 fr.

— Rząd otrzymał od Hr Walewskiego depesze, w których tenże donosi, że załatwienie w dobry sposob interessów nad rzeką La-Plata, okazuje się niepodobieństwem, albowiem Rosas coraz to nowe rzeczy żądania, ubezpieczając się na tém, że prócz blokady i osadzenia kilku nadbrzeżnych punktów, nigdy prawdziwie zmuszające środki nie mogą być przeciw niemu użyte. Pełnomocnik angielski ze swojéj strony miał także w podobnym duchu zdać sprawę swemu rządowi.

— Morderca młodego Baum, subjekta w kantorze wexlarza Meyera Selman, przyprowadzony wczoraj został na miejsce popełnionéj przez niego zbrodni. Massy pospólstwa zgromadziły się na ulicy dla widzenia tego złoczyńcy. Przytaczają jeden z dziwów, nie dających się wytłómaczyć, iż nieszczęśliwy Baum opowiadał rano w dniu swéj śmierci, że mu się śniło, jakoby widział człowieka, który go nożem chciał zabić.

Anglia.

Londyn, 2 września.

Nagły odjazd Jenerała Narvaez do Madrytu, poruszył wszystkie angielskie dzienniki, które upatrują w tém nowe usiłowania polityki francuzkiéj, aby zniweczyć wpływ angielski w Hiszpanii.

— Въ *Morning-Post* сообщаютъ слѣдующія извѣстія съ острова Мальты: принцъ Жуэнвильскій отправилъ въ Маррасокскій заливъ, состоящій на юго-восточной сторонѣ Мальты, суда для измѣренія глубины моря. Это обстоятельство произвело сильное впечатлѣніе въ Ла-Валеттѣ, гдѣ караулы были усилены. Французскій пароходъ, прибывшій изъ Неаполя, занятъ также, повидимому, измѣреніемъ глубины моря.

— Извѣстія, полученныя съ послѣднею почтою изъ Португаліи, сообщаютъ, что не смотря на сомнительное положеніе тамошнихъ дѣлъ, адмиралъ Паркеръ съ значительнѣйшею частію своей эскадры, не выждавъ прибытія своего преемника, контръ-адмирала Непира, 19-го числа с. м. оставилъ Тагъ, и отплылъ въ Средиземное море. На Тагѣ остались только 1 линѣйный корабль, 1 пароходъ фрегатъ и 2 парохода.

— Сверхъ всякаго ожиданія, огромный пароходъ—корабль *Great Britain*, который почти цѣлый годъ въ дондрумскомъ заливѣ стоялъ въ пескѣ, снятъ съ мели 27-го числа, посредствомъ соединенныхъ усилій одного желѣзнаго пароваго фрегата и другаго большаго пароваго корабля, при помощи морскаго прилива.

— Въ газетѣ *Dublin Freeman* сообщаютъ, что 40 человѣкъ, въ деррійскомъ рабочемъ домѣ, перешло въ католическую церковь. Сообщаютъ также о подобномъ обращеніи, со всѣмъ семействомъ, главнаго Оксфордскаго книгопродавца.

— Электрическій телеграфъ начинаетъ быть полезнымъ для періодическихъ изданій. Во второмъ изданіи суботняго номера *Times*, напечатано извѣстіе объ одномъ публичномъ собраніи, полученное по телеграфу. Еще въ первый разъ электрическій телеграфъ примѣненъ былъ къ потребностямъ сего рода.

3 Сентября.

Свѣдѣнія о путешествіи Королевы, ограничиваются только извѣстіями, помѣщаемыми въ придворномъ бюлетенѣ. Ея Величество все еще находится въ Ардверкинскомъ замкѣ, и ежедневно, въ сопровожденіи своего супруга и свиты, осматриваетъ живописныя мѣста въ окрестностяхъ. Принцъ Албертъ безпрестанно охотится за тетеревами, но всегда возвращается съ охоты около 2 часовъ, чтобы сопровождать Королеву въ ея прогулкахъ.

— Гр. Абердинъ также прибылъ въ Ардверекинъ и представлялся Королевѣ.

— Неаполитанскій посланникъ имѣлъ вчера продолжительную конференцію съ лордомъ Пальмерстономъ.

— По повелѣнію Королевы, совершено будетъ во всей Англіи благодарственное молебствіе, по случаю хорошаго урожая.

— Г. Моррисъ избранъ директоромъ Англійскаго банка, на мѣсто выбывшаго отъ сей должности Г. Робинсона; при этомъ выборѣ онъ не имѣлъ соперниковъ.

— Въ Лондонѣ получено изъ Ріо-Жанейро отъ 23-го Іюля извѣстіе что Императрица Бразильская разрѣшилась отъ бремени принцессою.

Италія.

Римъ, 21 Августа.

Въ прибавленіи къ Римской оффиціальной газетѣ *Diario*. отъ 17-го Августа, помѣщено объявленіе Папскаго правительства касательно феррарскихъ событій. Сообщимъ лишь нѣсколько мѣстъ изъ этого документа, доказывающихъ, что Папа уже почувствовалъ необходимость совѣтовать своимъ подданнымъ быть умѣренными и благоразумными. „Не смотря на возраженія кардинала Чіакки,“ пишутъ въ *Diario*, „13-го Августа, въ часъ по полудни, Австрійцы заняли посты у главнаго штаба и у четырехъ воротъ города Феррары, въ присутствіи множества народа; спокойное и достойное поведеніе его давало, кажется, правительству несравненно большія ручательства въ сохраненіи порядка и спокойствія, нежели новое военное зрѣлище. Высокимъ и обширнымъ умомъ своимъ, Святой Отецъ оцѣнилъ поведеніе своего Феррарскаго народа, и проливая слезы отеческой благодарности, послалъ ему свое благословеніе. Молимъ Бога, чтобы подданные Его Святѣйшества не заставили его, менѣе умѣреннымъ и благоразумнымъ поведеніемъ своимъ, проливать еще другія слезы, кромѣ тѣхъ, которыя были исторгнуты у него признательностью и любовью его народа. Мы видѣли, какъ эти драгоцѣнныя слезы текли въ обиліи, когда благородное соревнованіе по-

— *Morning-Post* zawiera następujące nowiny z wyspy Malty: Xiąże Joinville wysłał był do odnogi Marrasocoi położonéj w południowo-wschodniéj stronie Malty, statek, do zmierzenia głębokości morza. Ta okoliczność sprawiła żywe wrażenie w La-Valette, gdzie straże zostały podwojone. Parostatek, francuzki przybyły z Neapolu dla pozostania pod rozkazami Konsula francuzkiego, zdaje się także być zajęty zgłębianiem morza.

— Wiadomości ostatniéj poczty z Portugalii donoszą, że pomimo niepewnego tam jeszcze położenia rzeczy, Admirał Parker z większą częścią swéj eskadry i nie czekając na przybycie swego następcy, Kontr-Admirała Napier, d. 19 b. m. opuścił Tag, udając się na morze Śródziemne. Na Tagu pozostały tylko 1 liniowy okręt 1, parowa fregata i 2 parostatki.

— Nad wszelkie spodziewanie, olbrzymi okręt parowy *Great Britain*, który prawie cały rok w zatoce Dundrum stał uwięzły w piasku, oswobodzony został d. 27 przez połączone usiłowania jednéj żelaznéj parowéj fregaty i drugiego wielkiego parowego okrętu, przy pomocy przypływu morza.

— Dz. *Dublin Freeman* donosi, że 40 osób jednocześnie przeszło na łono kościoła katolickiego w domu zarobkowym Derry. Donoszą także o podobnem przejściu głównego xięgarza w Oxfordzie z całą familią.

— Telegraf elektryczny zaczyna już skutecznie usługiwać prassie peryodycznéj. W drugiem wydaniu Sobotniego numeru *Times*, umieszczony jest opis publicznego zgromadzenia w Manchester, tą drogą odebrany. Pierwszy to raz telegraf elektryczny posłużył do tego użytku.

Dnia 3 sierpnia.

Wiadomości o pobycie Królowéj w Szkocyi, ograniczają się tylko biuletynem dworu. Królowa bawi ciągle w zamku Ardverekin, skąd codzień, w towarzystwie swego małżonka i orszaku, zwiedza liczne punkta malowniczych okolic. Xiążę Albert niezmordowanie poluje na cietrzewie, zawsze jednak powraca z polowania przed godziną 2-gą, aby towarzyszyć Królowéj w przejażdżkach.

— Hrabia Aberdeen przybył także już do Ardverekin i przedstawił się Królowéj.

— Poseł Neapolitański miał wczoraj długą naradę z Lordem Palmerston.

— Królowa, na podziękowanie Bogu za obfite urodzaje, nakazała modły publiczne.

— P. Morris obrany został, w miejsce wyszłego P. Robinsona, dyrektorem banku angielskiego; nie miał on żadnych spółzawodników.

— Podług otrzymanych w Londynie z Rio-Janeiro, pod d. 23 lipca, doniesień, Cesarzowa Brezylijski powiła córkę.

Włochy.

Rzym, 21 sierpnia.

W dodatku do gazety *Diario di Roma* z d 17 sierpnia, umieszczono ogłoszenie rządu Papiezkiego względem wypadków w Ferrarze. Udzielamy zeledwie kilka wyjątków z tego aktu, dowodzących, że Ojciec św. uznał już za konieczne upomnieć swoich poddanych, aby się zachowali w granicach roztropności i umiarkowania. „Bez względu na protestacyą Kardynała Ciacchi— piszą w *Diario*— d. 13 sierpnia o 1-éj godzinie z południa, Austryacy zajęli stanowisko przed głównym sztabem, oraz przy cztérech bramach miasta Ferrary, w obec wielkiéj liczby mieszkańców. Spokojne i pełne godności postępowanie ludu, dawało, zdaje się, rządowi nierównie większą rękojmią zachowania porządku i spokojności, niżli to nowe widowisko wojenne. We wzniosłym i rozległym umyśle swoim, Ojciec św. ocenił postępowanie swojego ludu w Ferrarze, i roniąc łzy ojcowskiéj wdzięczności, posłał mu swe błogosławieństwo. Prosimy Boga, aby poddani Jego Świątobliwości, nie zmusili go nieumiarkowaném i nieroztropném postępowaniem swojem do ronienia łez innych, oprócz tych, które były skutkiem wdzięczności i miłości ku swemu ludowi. Widzieliśmy, jak te drogie łzy płynęły hojnie, kiedy jedno szlachetne uczucie ozwało się we wszystkich sercach, i Ojciec św. mógł się przekonać widocznie o uczuciach miłości i poświęcenia, jakie w całym narodzie obudza. My teraz

трясало всѣ сердца, и Святой Отецъ могъ убѣдиться въ чувствахъ преданности, возбуждаемыхъ имъ въ цѣлой націи. — Намъ должно нынѣ доказать сыновнюю нѣжность къ лучшему изъ государей, положившись на него такъ же безгранично, какъ онъ довѣрился намъ. Отвѣтимъ на это довѣріе, умѣривъ нашу пылкость и нетерпѣніе, чтобы дать время постепенно развиться благодѣтельнымъ преобразованіямъ, которыхъ сѣмена уже начали прозябать. Припомнимъ, что мы подданные Божескаго Намѣстника; не будемъ возбуждать злобныхъ страстей, будемъ уважать всѣ націи, и не забудемъ, что самое вѣрное оружіе есть любовь къ ближнему и молитва. Соединимся, какъ одно семейство, вокругъ нашего общаго отца. Рѣшимся твердо слѣдовать только совѣтамъ умѣренности и благоразумія, и будемъ надѣяться на помощь небесную, испрашиваемую Святымъ Первосвященникомъ, на очевидную справедливость нашего дѣла и на сочувствіе, которое оно должно возбуждать во всѣхъ великодушныхъ сердцахъ.“

— Вчера, въ 2 часа по-полудни, скончался прелатъ Граціоли, наперсникъ и духовникъ Папы, на 54 году отъ рожденія. Пій IX богословскими знаніями обязанъ этому знаменитому ученому, и въ разныхъ обстоятельствахъ пользовался его совѣтами.

— Послѣдняя флорентинская газета сообщаетъ пріятное извѣстіе, что въ Тосканѣ смертная казнь навсегда отмѣнена. Уже Леопольдъ I, дѣдъ царствующаго нынѣ великаго герцога, уничтожилъ ее; но въ послѣдствіи она была опять введена, хотя употреблялась весьма рѣдко, потому-что для исполненія этой казни, въ силу закона 2-го Августа 1838, всѣ члены судилища безъ исключенія единогласно должны произнести „виновенъ.“ Ни одно изъ прочихъ итальянскихъ владѣній до сихъ поръ не можетъ похвалиться такимъ успѣхомъ въ дѣлѣ человѣколюбія. Но увѣряютъ, что Папа Пій IX-й также намѣревается изъ составляемаго теперь уголовнаго кодекса изгнать смертную казнь.

— По извѣстіямъ изъ Неаполя, тамъ изданъ, вечеромъ, 13-го Августа, Королевскій декретъ, которымъ однѣ пошлины ограничиваются, а другія и вовсе отмѣняются. Начальникъ отправленнаго въ Калабрію корпуса войскъ, Стателла, дошелъ до Рояно и, какъ слышно, имѣлъ съ разбойниками схватку, въ которой было нѣсколько убитыхъ и раненыхъ. Число бандитовъ все еще простирается до 300 чел. Главныя зачинщики почти всѣ изъ окрестностей Козенцы.

— Вопросъ относительно желѣзныхъ дорогъ уже окончательно рѣшенъ. Пространство изъ Рима въ Чепрано чрезъ Албано, отдано обществу, въ челѣ котораго находятся герцогъ Альтіери и б. александрійскій консулъ, Г. Россетти; пространство же изъ Болоньи въ Анкону, на дняхъ имѣетъ быть предоставлено болонскому обществу.

23 Августа.

Отношенія между Австріею и Церковною Областію приняли, послѣ второй протестаціи кардинала Чіакки, еще болѣе угрожающій видъ. Два военные поста между Феррарою и Равенною, поставленные со стороны Папы, находятся въ фортѣ Урбано и въ Малаберго. Но, въ то же время, и Австрійцы выдвинули два поста — одинъ передъ Комакіо, другой на шесть миль отъ Феррары. По извѣстіямъ изъ Болоньи, въ Феррарѣ ожидаютъ прибытія еще другихъ австрійскихъ отрядовъ, которые будто бы должны занять и остальные караулы, занимаемые теперь національною гвардіею. Болонскій кардинал-епископъ, Кадолини, приготовилъ въ своемъ дворцѣ комнаты для принятія кардинала-легата Чіакки, который, въ случчѣ, если его дворецъ будетъ занятъ австрійскими войсками, немедленно оставитъ Феррару и удалится въ Болонью.

— Три баталіона расположенныхъ здѣсь войскъ выступили этой ночью въ направленіи къ Феррарѣ. По случаю удаленія войскъ, національная гвардія займетъ здѣсь всѣ военные посты: она продолжаетъ обучаться съ чрезвычайнымъ рвеніемъ. Недѣли черезъ двѣ будетъ обмундировано уже до 3,000 человѣкъ.

— По многимъ обстоятельствамъ можно заключать, что дворы Піемонтскій и Римскій находятся въ дружественныхъ отношеніяхъ. Третьяго дня вечеромъ, Монсиньоръ Корболи Бусси выѣхалъ въ Туринъ, по порученію Папы. Говорятъ, что Король Сардинскій просилъ Папу быть воспріемникомъ при крещеніи его племянника, и что упомянутому прелату поручено заступить въ этомъ случаѣ мѣсто Папы и передать

z naszéj strony winniśmy dowieść synowskiéj czułości ku najlepszemu z Monarchów, zaufawszy mu tak nieograniczenie, jako on nam zaufał. Odpowiedzmy jego ufności miarkując naszą porywczość i niecierpliwość, aby dać czas stopniowie rozwinąć się dobroczynnym środkom reformy, któréj już nasiona wschodzić zaczęły. Pamiętajmy, żeśmy poddani Bozkiego Namiestnika; nie obudzajmy szkodliwych namiętności, szanujmy wszystkie narody i nie zapominajmy, że najpewniejszą bronią jest miłość bliźniego i modlitwa. Połączmy się, jak jedna rodzina, około naszego wspólnego ojca. Postanowmy stale iść tylko za radami umiarkowania i roztropności; i połóżmy nadzieję naszą w pomocy Niebios, o którą błaga za nami Najwyższy Kapłan; w oczewistéj sprawiedliwości naszéj sprawy, i we współczuciu wszystkich serc szlachetnych, jakie ona obudzić musi.

— Wczoraj po południu, o godzinie 2-éj, zakończył tu życie Prałat Graziosi, dawny nauczyciel, przyjaciel i spowiednik Ojca św. Miał wieku lat 54. Pius IX winien był temu gienijalnemu uczonemu swe wiadomości teologiczne, i przeto też najwięcéj polegał na jego zdaniu, w różnych trudnych okolicznościach.

— Ostatni numer *G zety Florenckiéj* udziela przyjemną wiadomość, że w Toskanii kara śmierci na zawsze została zniesioną Już Leopold I, dziad obecnie panującego Wielkiego Xięcia, zniósł był ją przed wielu laty, atoli w późniejszym czasie musiała być znowu przywróconą, jakkolwiek nader rzadko do niéj się uciekano, gdyż dla domierzenia jéj, na mocy prawa z d 2 sierpnia 1838, wszyscy członkowie sądu bez wyjątku powinni byli zawyrokować „winien“. Żadne z innych państw włoskich nie może dotąd pochlubić się takim postępem w sprawie ludzkości; ale zapewniają, że i Papież Pius IX ma także zamiar usunąć karę śmierci z układanego obecnie kodexu kryminalnego.

— Podług wiadomości z Neapolu, zostało tam, wieczorem 13 sierpnia, ogłoszone postanowienie Królewskie, mocą którego niektóre podatki zostały ograniczone, a inne całkiem zniesione. Dowódzca wysłanego do Kalabryi korpusu wojsk, Statella, doszedł do Rojano, i jak słychać, miał z rozbojnikami utarczkę, w któréj było kilku zabitych i ranionych. Liczba bandytów dochodzi jeszcze do 300 ludzi. Główni naczelnicy prawie wszyscy są z okolic Cosenzy.

— Kwestya względem kolei żelaznych została już ostatecznie rozwiązaną. Przestrzeń ztąd do Ceprano przez Albano, oddano towarzystwu, na czele którego stoi Xiążę Altieri i Rossetti, b. Konsul w Alexandryi; przestrzeń z Bolonii do Ankony ma być w tych dniach oddaną towarzystwu Bolońskiemu.

Dnia 23 sierpnia.

Stosunki między Austryą i Państwem Kościelnem, przybrały, w skutek drugiéj protestacyi Kardynała Ciacchi, jeszcze groźniejszą postać. Dwa wojenne posterunki, między Ferrarą i Rawenną, postawione ze strony Papieża, znajdują się w twierdzy Urbano i w Malabergo. Obok tego Austryacy postawili także dwa oddziały: jeden przed Comacchio, drugi o sześć mil od Ferrary. Podług wiadomości z Bolonii, w Ferrarze oczekują przybycia jeszcze nowych wojsk austryackich, które mają jakoby zająć i resztę odwachów, strzeżonych dotąd przez gwardyą narodową. Boloński Kardynał-Biskup Cadolini, przygotował w swoim pałacu pokoje na przyjęcie Kardynała Ciacchi, który, na przypadek zabrania jego pałacu przez wojska austryackie, niezwłocznie ma opuścić Ferrarę i usunie się do Bolonii.

— Trzy bataliony wojsk tu stojących, wyruszyły dzisiejszéj nocy w kierunku do Ferrary. Z powodu ich niebytności, gwardya narodowa zająć ma tu wszystkie wojenne stanowiska, a tymczasem ćwiczy się z niezmordowaną gorliwością w musztrze i robieniu bronią. Za dwa tygodnie ma już być umundurowanych około 3,000 ludzi.

— Liczne oznaki pozwalają nam wnosić o przyjaznych stosunkach między dworem Piemonckim i Rzymem. Onegdaj wieczorem, Mons. Corboli Bussi wyjechał do Turynu, z poleceniem od Ojca św. Mówią, że Król Sardyński prosił Ojca św. o trzymanie do chrztu jego synowca, i dla tego to wspomniony Prałat otrzymał zlecenie zastąpić miejsce Ojca św., oraz zawieźć J. K. Mości portret Papiezki. Ostatni goniec z Turynu przywiózł w podarunku od Kró-

портретъ Его Святѣйшества. Курьеръ изъ Турина привезъ въ подарокъ отъ Короля кардиналу Джиззи (который заключилъ торговый трактатъ между сими государствами) драгоцѣнную табакерку.

la dla Kardynała Gizzi, który podpisał traktat handlowy, między obu państwami zawarty, kosztowną tabakierę.

Испанія.

Мадритъ, 23 Августа.

Аудіенція Г. Бенавидеса у Короля происходила 19-го числа, но нисколько не оправдала ожидаемыхъ послѣдствій. Король объявилъ рѣшительно, что до истеченія четырехъ мѣсяцевъ не согласится ни на какое примиреніе. Въ слѣдствіе сего отвѣта, министры также рѣшительно постановили, что и они немедленно должны оставить свои должности. А такъ какъ въ этомъ случаѣ кормило правленія получили бы безъ сомнѣнія прогрессисты, то Король, по видимому, готовъ отказаться отъ назначеннаго имъ срока, который присовѣтовали ему посторонія лица. Съ этою цѣлію онъ удалилъ отъ себя двухъ грандовъ, пребывавшихъ съ нимъ въ Пардо и считавшихся самыми довѣренными его совѣтниками, причемъ объявилъ, что если президентъ кабинета, Г. Пачеко, пожелаетъ поговорить съ нимъ въ этомъ отношеніи, то преграды, препятствовавшія донынѣ примиренію его съ Королевою, могутъ быть устранены. Въ слѣдствіе сего объявленія Короля, Г. Пачеко и его товарищи не подали еще прошеній объ отставкѣ; однако донынѣ президентъ кабинета не являлся еще къ Королю. Король съ своей стороны не былъ на дняхъ ни разу въ городѣ, и только младшія его сестры посѣтили его въ Пардо. Говорятъ, что именнымъ повелѣніемъ Королевы воспрещено ему пребываніе въ Мадритѣ.

— За недѣлю предъ симъ Г. Пачеко объявилъ, что онъ намѣренъ въ первыхъ числахъ Сентября созвать кортесы, и извѣстить ихъ о всѣхъ мѣрахъ, которыя предпринимаемы имъ были для окончанія дворцовыхъ недоразумѣній.

— Въ минувшую Субботу министры совѣщались до поздней ночи относительно мѣръ удаленія генерала Серрано; наконецъ положено было предложить ему команду надъ войсками въ Каталоніи. На вопросъ, имѣетъ ли онъ какія-либо возраженія противъ сего? Серрано отвѣчалъ, что онъ готовъ отправиться туда, куда призываетъ его долгъ службы Королевѣ и государству. За симъ приготовили министры приказъ въ этомъ отношеніи и поднесли Королевѣ для утвержденія. Королева желала знать, спрашивали-ли объ этомъ у Серрано; министры дали утвердительный отвѣтъ съ присовокупленіемъ, что онъ нисколько не противится сему назначенію. Королева, неограничившаяся этимъ объясненіемъ, послала за генераломъ, и предложила ему тотъ же вопросъ; онъ повторилъ предварительное свое объявленіе; но на замѣчаніе, самъ ли онъ возъимѣлъ намѣреніе получить эту команду или предложили ему оную министры? отвѣчалъ, что онъ изъявилъ свое согласіе, по предложенію министровъ. Въ слѣдствіе сего Королева приказъ сей отложила въ сторону, и тотчасъ начала совѣщаться на счетъ созванія кортесовъ. Саламанка объявилъ себя въ пользу созванія совершенно новыхъ кортесовъ.

25 Августа.

Въ то время, когда общія ожиданія обращены были исключительно на долженствовавшее послѣдовать совѣщаніе между Королемъ и Г. Пачеко, сегодня узнали внезапно, что сей послѣдній, тотчасъ послѣ разговора Короля съ Г. Бенавидесомъ, объявилъ Королевѣ непремѣнное свое намѣреніе выйти изъ кабинета, а также крайнюю необходимость, чтобы составленіе новаго кабинета предоставлено было генералу Нарваэзу, и наконецъ, ч о сей генералъ посредствомъ телеграфа вызванъ изъ Парижа, въ Мадритъ. Сіе извѣстіе произвело чрезвычайно сильное впечатлѣніе; это наноситъ чувствительный ударъ партіи прогрессистовъ, которая это предстоящее министерство генерала Нарваэза, называетъ новою военною диктатурою, образуемою въ пользу Франціи. Модерадосы напротивъ, считаютъ генерала Нарваэза единственнымъ лицемъ, которое можетъ примирить королевскую чету, хотя вообще извѣстно, что какъ Король такъ и Королева не слишкомъ расположены къ нему. Весьма любопытно знать, — каково будетъ положеніе Серрано при новомъ министрѣ, который какъ извѣстно, въ исполненіи своей власти не терпитъ никакого

Hiszpania.

Madryt, 23 sierpnia.

Zapowiedziane posłuchanie P. Benavides u Króla, miało miejsce d. 19, lecz nie wydało bynajmniéj spodziewanych i pożądanych owoców. Król odpowiedział stanowczo, iż przed upływem cztérech miesięcy czasu do żadnego się pojednania nie skłoni. W skutek téj odpowiedzi, Ministrowie postanowili, również stanowczo, iż natychmiast złożą swoje urzędy. Że zaś w tym razie ster rządu przeszedłby niewątpliwie w ręce progressistów; zdaje się, iż Król Jego Mość, który w oznaczeniu terminu zgody poszedł był za cudzą radą, gotów jest złagodzić teraz poprzednie swe postanowienie. Jakoż oddalił od siebie dwóch Grandów, którzy w Pardo przy nim bawili i byli uważani za najzaufańszych doradzców, a przytém dał do zrozumienia, że jeśli sam Prezes gabinetu, P. Pacheco, zechce się z nim w tym względzie rozmówić, zawady, przeszkadzające dotąd pojednaniu jego z Królową, mogą zaraz być usunięte. W skutek tego oświadczenia Króla, P. Pacheco i jego koledzy wstrzymali się z podaniem swoich dymissyi; dotąd jednakże Prezes gabinetu jeszcze Króla o posłuchanie nie prosił. Król ze swojéj strony nie był w tych dniach ani razu w mieście, i tylko młodsze jego siostry odwiedziły go w Pardo. Mówią, że wyraźny rozkaz Królowéj wzbronił mu przybywać do Madrytu.

— Przed tygodniem oświadczył Pacheco, że zamierza na początku września zwołać Kortezy i zawiadomić je o wszystkich krokach, jakie dotychczas czyniono dla załatwienia sprawy pałacowéj.

— Przeszłéj Soboty naradzali się Ministrowie do późniéj nocy, nad środkami wydalenia Jenerała Serrano; nareszcie postanowiono ofiarować mu dowództwo nad wojskiem w Katalonii. Zapytany, czy niema co przeciw temu? odpowiedział Serrano, że gotów jest udać się wszędzie, gdzie go służba Królowéj i kraju powołuje W skutek tego wygotowano już dla niego nominacyą i podano ją do podpisu Królowéj. Królowa chciała wiedzieć czy Serrano był o to zapytywany; Ministrowie potwierdzili dodając, że wcale nie jest temu przeciwny. Gdy Królowa nie zadowolona tém objaśnieniem, posłała po Jenerała i toż samo zadała mu pytanie, Serrano powtórzył swoje poprzednie oświadczenie; na zapytanie wszakże, czy myśl otrzymania tego dowództwa w nim samym powstała, lub też wyszła od Ministrów? odpowiedział, że o nie nie prosił, ale że sami Ministrowie ofiarowali mu takowe. W skutku tego Królowa odłożyła nominacyą jego na stronę, i zajęto się niezwłócznie kwestyą zwołania Kortezów. Salamanca oświadczył się za zwołaniem zupełnie nowego Parlamentu.

Dnia 25 sierpnia

Podczas gdy oczekiwanie publiczne zwrócone było wyłącznie, na mającą nastąpić konferencyą między Królem i P. Pacheco, dowiedziano się dzisiaj nagle, iż ten ostatni, wnet po rozmowie Króla z P. Benavides, oświadczył Królowéj niezmienny swój zamiar wyjścia z gabinetu, a oraz nieodbitą potrzebę, aby utworzenie nowego poleciła Jenerałowi Narvaez; jako też, że pomieniony Jenerał, drogą telegraficzną, wezwany już został z Paryża, aby natychmiast do Madrytu przybywał. Wrażenie, jaka ta wiadomość sprawiła, nie daje się opisać w słowach: mianowicie zaś jest to cios piorunowy dla stronnictwa progressistów, które już w swoich dziennikach, to przyszłe ministerstwo Jen. Narvaeza, nazywa nową dyktaturą wojskową, utworzoną w interessie Francyi Moderadzi przeciwnie, uważają Jen. Narvaeza za jedynego człowieka, który może pojednać królewską parę; jakkolwiek wiadomo jest powszechnie, że tak Król jak i Królowa, nie są mu osobiście przychylni. Ciekawą też jest rzeczą, jakie będzie położenie Jenerała Serrano przy boku nowego Ministra, który wiadomo, iż w wykonywaniu swéj władzy, żadnego współzawodnictwa nie cierpi. Tymczasem mieszkanie Jen. Serrano jest zawsze napełnione mnóstwem odwiedzają-

вмѣшательства. Между тѣмъ квартира генерала Серрано постоянно наполнена множествомъ посѣтителей, и рядъ богатыхъ экипажей всегда стоитъ передъ его крыльцемъ.

— Бригадиръ Портилльо, желающій получить руку третьей дочери инфанта Донъ Франциска де Паула, отправился вслѣдъ за нею въ Санъ-Себастіанъ, безъ надлежащаго паспорта отъ военнаго министра. Находясь въ тамошнемъ театрѣ, онъ столь неосторожно изъявилъ склонность свою къ инфантинѣ, что по этой причинѣ Санъ-Себастіанскій губернаторъ выслалъ его изъ города, снабдивъ паспортомъ на проѣздъ во Францію.

27 Августа.

Генералъ Парваэсъ, прибывшій сегодня въ 9 часовъ утра въ столицу, имѣлъ тотчасъ конференцію съ министрами; а по-полудни, въ 4 часа будетъ имѣть аудіенцію у Королевы. Завтра, какъ полагаютъ, будетъ оффиціально объявлено о порученіи генералу Нарваэзу составленія новаго кабинета. Всѣ министры, какъ слышно, будутъ уволены. По утвержденію журнала *Faro*, слѣдующія лица войдутъ въ составъ новаго министерства: Донозо Кортесъ, Пидаль, Аррацола, Сарторіусъ, Орландъ, Сантиллонъ, Олливанъ, Рока де Тогоресъ, Сейхасъ, Ріосъ Розасъ, Бенавидесъ и Маззаредо. По слухамъ, Г. Пачеко будетъ назначенъ посланникомъ въ Римъ.

— Французскій посланникъ герцогъ Глюксбергъ пожалованъ кавалеромъ ордена Изабеллы Католической большаго креста.

Португалія.

Лиссабонъ, 24 Августа.

Продолжавшійся десять дней министерскій кризисъ, наконецъ совершился. Вчера образовался новый кабинетъ, какъ кажется, при содѣйствіи маршала Салданьи. Въ журналѣ *Diario* обнародованъ слѣдующій составъ совѣта министровъ: Антоніо Аццеведо Карвальхо, назначенъ министромъ внутреннихъ дѣлъ; Сильва Ферреро — министромъ юстиціи и духовныхъ дѣлъ; баронъ Хуэстра Сенова де Луцъ, — иностранныхъ дѣлъ; Марино Мигуэль Францини — финансовъ; Хуанъ де Фонтенсъ Перрейра де Мелло — флота и колоній; баронъ де Алмеи Фолла — военнымъ. Новые министры обнародовали уже свою программу.

Турція.

Константинополь, 17 Августа.

Турецкій флотъ вышелъ третьяго дня изъ здѣшней пристани въ Албанію. При постоянной заботливости правительства о благосостояніи края во всѣхъ отношеніяхъ, не упускается изъ виду и укрѣпленіе онаго. Состоящій нынѣ въ Турецкой службѣ капитанъ прусскихъ войскъ Малиновскій, получилъ отъ Султана, за труды свои по сооруженію крѣпостей, табакерку украшенную брилліантами, и отправился сегодня, по порученію правительства, для осмотра крѣпостей: Варны, Шумлы, Рущука и Силистріи.

— Порта получила нынѣ извѣстіе о побѣдѣ, одержанной ея войсками надъ албанскими мятежниками при Бератѣ; въ битвѣ сей послѣдніе лишились 120 чел. убитыми и около 80 захваченными въ плѣнъ.

— Письма изъ Туниса сообщаютъ о прибытіи туда двухъ французскихъ военныхъ кораблей. Получено также извѣстіе, что въ Капуданѣ вспыхнулъ мятежъ. Два французскіе военные парохода отправлены туда изъ Гулетты.

— 8-го числа с. м. открылся пожаръ въ Скутари, продолжавшійся нѣсколько часовъ и истребившій нѣсколько сотъ домовъ и купеческихъ лавокъ. Вечеромъ того же дня явился другой пожаръ въ части Алти-Мермеръ, которымъ также причинены значительныя опустошенія.

cych, a szereg najświetniejszych powozów stoi ciągle przed jego drzwiami.

— Brygadyer Portillo ubiegający się o rękę trzeciéj córki Infanta Don Francisco de Paula, pojechał za nią do San-Sebastian, bez należytego paszportu od Ministra wojny. Znajdując się w teatrze tameczym, w tak jawny sposób okazał swoje uczucia ku Infantce, że Gubernator tego miasta postarał się o wydalenie Portilla, a rząd nadesłał mu paszport do Francyi.

Dnia 27 sierpnia.

Jenerał Narvaez przybywszy tu dziś rano, o godzinie 9-éj, miał natychmiast konferencyę z Ministrami: Pacheco, Benavides i Bahamonde; dziś zaś po południu, o godzinie 4-éj, ma się udać do pałacu, na konferencyą do Królowéj. Jutro spodziewają się urzędowego ogłoszenia, że Jenerałowi polecono utworzenie nowego gabinetu. Sądzą, że wszyscy Ministrowie opuszczą swe urzędowania. Gazeta *Faro* wymienia jako mających być członkami nowego gabinetu: PP. Donoso Cortes, Pidal, Arrazola, Sartorius, Orlando, Santillon, Ollivan, Roca de Togores, Seijas, Rios Rosas, Benavides i Mazzaredo. Według pogłoski, Pacheco ma być Posłem w Rzymie.

(Ob. Francya).

— Poseł francuzki, Xiążę Glücksberg, mianowany został kawalerem wielkiego krzyża orderu Izabelli Katolickiéj.

Portugalia.

Lizbona, 24 sierpnia.

Przesilenie ministeryalne, po dziesięcio-dniowem trwaniu, przyszło nareszcie do końca. Wczoraj utworzył się nowy gabinet, które zdaje się być szczególniéj dziełem Marszałka Saldanhy. Dziennik *Diario* ogłosił następny skład jego: Ant. *Acevedo e Carvalho*, Minister spraw wewnętrznych; F. *da Silva Ferrero* — wyznań i sprawiedliwości; Baron *Ilustra Senova de la Luz* — spraw zagranicznych; *Marino Miguel Franzini* — skarbu; *Juan de Fonteis Perreira de Mello* — marynarki i osad; Baron *de Almei Folla* — wojny. Nowi Ministrowie ogłosili już swój program.

Turcya.

Konstantynopol 17 sierpnia.

Flota Turecka wypłynęła onegdaj z portu tutejszego Chrysokeros do Albanii. Przy ciągłem staraniu rządu o podniesienie kraju we wszelkich względach, nie zapomniane jest i jego obwarowanie. Zostający teraz w służbie Tureckiéj, Kapitan Prusski Malinowski, otrzymał za swe prace fortyfikacyjne od Sultana, kosztowną, brylantami wysadzaną tabakierkę, i dziś wyjechał, z polecenia rządu, dla obejrzenia twierdz: Warny, Szumli, Ruszczuku, i Sylistryi.

— Porta otrzymała właśnie wiadomość o zwycięzkiéj bitwie, jaką jéj wojska stoczyły z powstańcami Albańskimi pod Berat, i w któréj ci ostatni ponieśli stratę 120 zabitych i około 80 jeńców.

— Listy z Tunis donoszą o przybyciu tam dwóch francuzkich wojennych okrętów. Otrzymano tam także wiadomość, że wybuchło powstanie w Kairuan. Dwa francuzkie wojenne parostatki wysłane tam zostały z Guletta.

— Dnia 8 b. m. wybuchnął pożar w Skutari, który trwał kilka godzin i pochłonął kilkaset domów i sklepów kupieckich. Wieczorem tegoż samego dnia powstał drugi pożar w dzielnicy Alti Mermer, który także znaczne zrządził spustoszenie.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга — Печ. позвол. 12-го Сентября 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.